ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН
ШЕШІМ

2025 жылғы 09 қазан № 3313-25-00-2/1522 Талдықорған қаласы

Жетісу облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында:
төрағалық етуші судья Г.С.Джолдасова
С.Б.Курманбекованың хатшылығымен,
ашық сот отырысында қойылған талап бойынша азаматтық істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
"Жетісу облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы" мемлекеттік мекемесі

ЖАУАПКЕР:
Әбдібек Жанерке Арсланқызы - «Жанерке» жеке кәсіпкері

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:
1. мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану
2. тұрақсыздық айыбын өндіру

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:
талап қоюшының өкілі А.Ж.Уразбаева
прокурор О.М.Самат

СИПАТТАУ БӨЛІГІ:

2025 жылғы 2 шілдеде "Жетісу облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы" мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Мекеме, Тапсырыс беруші) мен Әбдібек Жанерке Арсланқызы - «Жанерке» жеке кәсіпкері (бұдан әрі - Өнім беруші) арасында тауарларды мемлекеттік сатып алу туралы № 252/25 шарты (бұдан әрі - Шарт) жасалған.

Шарттың жалпы сомасы 2 525 000 теңгені құрайды.

Шарт 2025 жылғы 15 шілдеде қазынашылық органдарында тіркелді және 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін қолданылады.

Шарттың орындалуын қамтамасыз ету сомасы енгізілген.

Жауапкер Шарт бойынша Тапсырыс берушіге Шарт күшіне енгеннен бастап 20 күнтізбелік мерзімде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасын (2000 мм.) (бұдан әрі - Тауар) 2025 жылғы 4 тамызға дейін жеткізуге міндеттелген, алайда жауапкер белгіленген мерзімде Тауарды жеткізбеген.

Государственное учреждение "Управление энергетики и жилищно-коммунального хозяйства области Жетісу"\АКунафина Г.Т.

2025 жылғы 30 шілдеде веб-портал арқылы талап қоюшымен жауапкерге Шартты біржақты бұзу туралы хабарлама жолдап, оны қайта кері қайтарып алды.

2025 жылғы 20 тамызда талап қоюшымен жауапкерге Шартты біржақты бұзу туралы хабарлама қайта жолдап, 2025 жылғы 04 қыркүйекте Шарт Тапсырыс берушімен біржақты бұзылған.

Талап қоюшы жауапкер Шартта өзіне жүктелген міндеттемені орындамағаны үшін мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тануды және 78 275 теңге құрайтын тұрақсыздық айыбын өндіруді сұраған.

Жауапкерден талап қоюға қарсы пікір сотқа ұсынылмады.

Сот отырысына талап қоюшының өкілі А.Ж.Уразбаева талап қоюды қолдап, толығымен қанағаттандыруды сұрады.

Жауапкер сот отырысының уақыты мен орны туралы тиісті түрде хабарландырылған, алайда сотқа дәлелсіз себептермен қатыспады, сол себепті сот Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің (бұдан әрі - АПК) 196-бабының 4 және 6-бөліктеріне сай сот азаматтық істі жауапкердің қатысуынсыз қарады.

Прокурор О.М.Самат талап қою қанағаттандырылуға жатады деген қорытынды берді.

<u>УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:</u>

№ 1 талап бойынша.

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (бұдан әрі - АК) 272-бабына сәйкес міндеттеме - міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс.

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының (бұдан әрі - Заң) 8-бабының 4-тармағының 3) тармақшасына сәйкес мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімі: мемлекеттік сатып алу туралы өздерімен жасасқан шарт бойынша міндеттемелерін орындамаған өнім берушілердің тізбесі болып табылады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда тапсырыс беруші шарт бұзылған не шарттың қолданылу мерзімі өткен күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей, осындай өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті.

Жауапкер өзіне мемлекеттік сатып алу туралы келісім шарт бойынша жүктелген міндеттемелерді орындамағаны сотта анықталды.

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2022 жылғы 21 сәуіріндегі № 4 «Соттардың мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы қолдануы туралы» нормативтік қаулысының 8-тармақшасына сай мемлекеттік сатып алу туралы өнім берушілермен жасалған шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы талап қоюларды қарау кезінде соттар АК-нің 359-бабына сәйкес азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін және АПК-нің 6-бабының бесінші бөлігіне сәйкес әділдік пен ақылға сыйымдылық өлшемшарттарын негізге ала

Құжатқа қол қойылған: Джолдасова Г. С., 12.10.2025
Заңды күшіне енген күні: 13.11.2025, судья Киргабаков М. Б., 17.11.2025
3313-25-3-1/1593

отырып, тапсырыс беруші үшін туындаған жағымсыз салдарларды назарға алуы қажет. Шарт тарабына шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды жағымсыз салдарлар деп түсінген жөн (АК-нің 401-бабының 2-тармағы).

Шарттың талаптарын орындамау салдарынан Мекемеге жауапкердің әрекетімен талап қоюшыға теріс салдарлар туындағаны сотта анықталды, яғни Шарт тарабына шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды жағымсыз салдарлар деп түсінген жөн.

АК-тің 10-бабының 1-тармағына сай кәсіпкерлік қызмет кәсіпкер атынан, оның тәуекел етуімен және мүліктік жауапкершілігімен жүзеге асырылады.

Жауапкер мемлекеттік сатып алуға қатысуымен байланысты тәуекелдерді көтереді.

Талап қоюшының тарапынан күнтізбелік 30 күн ішінде сотқа жүгіну мерзімі сақталған, талап қоюды сотқа уақытылы тапсырған.

Жауапкер Шарттың 2025 жылғы 04 қыркүйекте бұзылғанын біліп, келісіп, оны дауламаған.

Істің мұндай жағдайында, жауапкерді мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану туралы талап қоюы қанағаттандырылуға жатады.

№2 талап бойынша.

АК-нің 293-бабына сәйкес борышқор міндеттемесін орындамаған немесе тиісінше орындамаған ретте, атап айтқанда, орындау мерзімін өткізіп алған ретте несие берушіге төлеуге міндетті, заңдармен немесе шартпен белгіленген ақша сомасы айып төлеу (айыппұл, өсім) деп танылады. Айып төлеу туралы талап бойынша несие беруші оған келтірілген залалдарды дәлелдеуге міндетті емес.

Заңның 17-бабының 9-тармағын 2)-тармақшасында өнім беруші мемлекеттік сатып алу туралы шарт бойынша қабылдаған міндеттемелерін орындамаған не тиісінше орындамаған жағдайда, тапсырыс беруші тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) өндіріп алуды қамтамасыз ететіні, шарттың 7.3.-тармағында қызмет көрсету мерзімдерін өткізіп алған жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушіден ол міндеттемелерін толық орындамаған жағдайда мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпы сомасының 0,1% мөлшерінде тұрақсыздық айыбын ұстайтыны (өндіріп алатыны) көзделген.

Талап қоюшының есебі бойынша тұрақсыздық айыппұл көлемі 2025 жылғы 04 тамыздан бастап 04 қыркүйекке дейін 31 күн, яғни 78 275 теңгені құрайды.

Сот талап қоюшымен есептелген тұрақсыздық айыбының сомасы дұрыс және Шарт талаптарына сай деген тұжырымға келеді.

Көрсетілгендердің негізінде, талап қоюшының жауапкерден 78 275 теңге тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талабы қанағаттандырылуға жатады.

Құжатқа қол қойылған: Джолдасова Г. С., 12.10.2025
Заңды күшіне енген күні: 13.11.2025, судья Киргабаков М. Б., 17.11.2025
3313-25-3-1/1593

АПК-нің 117-бабына сәйкес жауапкерден жергілікті бюджет пайдасына талап қоюшы төлеуден босатылған мемлекеттік баж салығы 4 314 теңге өндірілуге жатады.

ҚАРАР БӨЛІГІ:

АПК-нің 223-226-баптарын басшылыққа алып, **сот**

ШЕШІМ ЕТТІ:

Талап қоюшы "Жетісу облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы" мемлекеттік мекемесінің талап қоюы қанағаттандырылсын.

Жауапкер Әбдібек Жанерке Арсланқызы - «Жанерке» жеке кәсіпкері мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп танылсын.

Жауапкер Әбдібек Жанерке Арсланқызы - «Жанерке» жеке кәсіпкерінен мемлекет пайдасына 78 275 (жетпіс сегіз мың екі жүз жетпіс бес) теңге тұрақсыздық айыбын және 4 314 (төрт мың үш жүз он төрт) теңге мемлекеттік баж сомасы өндірілсін.

Шешімге АПК-нің 403, 404-баптарының талаптарын сақтай отырып Жетісу облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты арқылы Жетісу облыстық сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына шағым, прокурор өтінішхат - шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап бір ай ішінде, келтіруге құқылы.

Судья Г.С.Джолдасова

Государственное учреждение "управление коммунального хозяйства области Жетісу" Акнафина Г.Т.

Құжатқа қол қойылған: Джолдасова Г. С., 12.10.2025

Заңды күшіне енген күні: 13.11.2025, судья Киргабаков М. Б., 17.11.2025

3313-25-3-1/1593